

Si Teruel existe, per què Lleida no existeix?

Francesc Canosa Farran, periodista

Benvinguts. Passin, passin. No els sona? No coneixen? No hi han estat mai? Recorden? Clar, això és Lleida. Sí, Lleida, Ponent, la Terra Ferma, el *far-west*, la Catalunya invisible, "la más desconocida, rezagada y pobre de las cuatro hermanas entre que se ha repartido la herencia de la Madre Patria Catalunya, siendo en cambio la más rica en tesoros naturales". Així ho va deixar escrit el 1906 Agustí Coy: capellà i escriptor rodamón. I, clar, un altre afectat pel virus endèmic de la invisibilitat lleidatana. Mira que és fàcil de veure: Lleida no té mar. Barcelona, Tarragona i Girona se'l van quedar tot per elles. Això explica moltes coses: és com no tenir balcó. La vida és cap dins. Cap al fons. Lleida és el rebost. I ara comença el joc de les paradoxes territorials. Molt bé, Lleida és la Catalunya sense blau infinit, però no sense aigua. L'aigua és la sang de bona part d'aquest territori: els rius fan palpar secles, canals, embassaments i de tants batecs la terra s'emociona i broten fruiters convertint les comarques

de la plana en una de les taques fruiteres més importants d'Europa. Aigua pels rengs de fruiters, però també pels omnipresents camps de cereals, horts, hivernacles, la ramaderia... L'aigua ha convertit la indústria agro-alimentària lleidatana en un fosforescent verd que subratlla el país. I si ara guixes per allà... les cases rurals, els esports d'aventura, el romànic, el paisatge... l'altre fosforescent d'una indústria turística anivellada amb el territori. L'aigua és font de desenvolupament econòmic, social. L'aigua de Lleida és també la salvació de la Catalunya que té mar, però no té aigua. Paradoxa. Llencem-nos a l'aigua.

La Catalunya costanera -que concentra el 90% de la població- s'abasteix de les conques internes gestionades per l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua), les quals contenen només el 20% de l'aigua que hi ha al nostre país. Molt bé. Ara anem a la Catalunya interior, a la dispensa. Doncs aquí el líquid pertany a la conca de l'Ebre (gestionada per la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre) i aplega un 10% de la població i compta amb... el 80% de l'aigua. Així, com és que l'estiu del 2008 vam estar a

da existeix. Lleida proposa. Queden obres vitals hipotecades per l'analfabetisme: el Canal Segarra Garrigues (si no s'hagués fet el Canal d'Urgell fa un segle i mig on estaria Lleida ara?). Un pardal viurà, la gent morirà. Gran moments de divan psicoanalític amb ploma dissecada fent-te pessigolles al nas. Queden tots els productes del sector agro alimentari que poden beneficiar la Catalunya costanera. Queda l'aigua que necessita aquesta Catalunya. Queda tot el rebost... Lleida proposa, de nou.

El que diu Lleida és que enfront de la Catalunya rodona, el país que dona tombs i tombs sense saber on va, entre aquesta Catalunya de ciment que s'ha construït sobre la Catalunya de veritat, enfront de tot això, Lleida proposa una Catalunya xarxa, connectada, un país on el territori es (re)coneix i circula l'aigua de Lleida a Barcelona, i Barcelona aposta per les infraestructures que donaran els millors pressecs del món i que es menjaran a Sants, a Tarragona, o a Pernambuco.

Més important que un AVE, un Aeroport, o una urbanització de pardals, més important que això és el mitjà de comunicació de la vida: l'aigua. L'aigua uneix. Ara, Lleida, Girona i Barcelona ho estant entenen i comencen a parlar, a mullar-se. L'aigua és la transfusió de futur. Ara Lleida proposa i proposa espolsar-nos

"Ara Lleida proposa i proposa espolsar-nos la cultura del no, de la queixa i proposa la cultura del sí, de les solucions"

punt d'arribar al col·lapse per la sequera? Tenim aigua, i no ho sabem? O no sabem gestionar-la? Fins i tot un enciam sap que l'episodi del 2008 es repetirà. La set metropolitana és gran. Quan es té set és té set i si no beus mors deshidratat. Pot morir el país de set tenint aigua? Ofegats de paradoxes. Qui ha plantejat tot això d'una manera cristal·lina, nítida, transparent, mode H2O, ha estat *Compromís per Lleida*. Dos-cents representats de la societat lleidatana (empresaris, sindicats, universitat, mitjans de comunicació, polítics...) han signat "El Manisfet de Vallbona" demanant una visibilització de la Lleida del segle XXI. Lei-

la cultura del no, de la queixa i proposa la cultura del sí, de les solucions. Això no és un compromís per Lleida: és un compromís per Catalunya. Si algú no veu Lleida és que no veu Catalunya. Si algú no ho veu a cal oftalmòleg li podran dir el què. Potser li diganosticaran que pateix el mal de *L'home invisible*. Recorden la història? Ja saben, aquell científic que aconsegueix fer-se invisible, però després mai més podrà tornar a ser visible. Es va quedar sense veure i avui, a més, també es pot quedar sense beure. Descluin els ulls. Mirin i vegin: la mitologia, els relats, les històries, com l'energia, també es transformen.